

ויקרא

Wajikrá 5785 - 'En Hij riep.'

Leviticus - Wajikrá 1:1 - 6:7.

Jesaja 43:21 - 44:23 & Hebreeën 10:1 - 18.

Roeping.

Het eerste woord van het derde boek van de Torah is wajikra – (Hij) riep - en het eerste woord is zoals gebruikelijk ook de naam van dat boek en van de eerste parasja.

Het boek Wajikra – in het Latijn Leviticus genoemd naar de levieten - is heel wat minder aansprekend voor de moderne lezer en moeilijker in te voelen dan de eerste twee boeken Genesis en Exodus.

Het handelt vooral over de offers, de priesters en de dienst in en rond de tabernakel en over het secuur bewaren en herstellen van rituele reinheid. Een opvallend stuk, dat de actualiteit in een aantal belangrijke verzen heeft behouden, is het hoofdstuk 19, dat een aantal intermenselijke omgangsregels van hoog ethisch niveau bevat, waaronder het beroemde 'hebt uw naaste lief als uzelf'.

De tabernakel werd vele eeuwen later opgevolgd door de door Salomo gebouwde tempel.

Zoals zoveel religieuze instituten ontwikkelde de tempel zich uiteindelijk tot zowel het machtsbolwerk van een ultraconservatieve elite (de Sadduceeën, Tsedoekiem) als ook tot een commercieel en toeristisch centrum, waartegen de profeten en ook Jeshua tekeergingen.

Onverwachte betekenissen.

Na de verwoesting van de tempel in 70 CE is de offerdienst vervallen. Samenkomst in de synagoge, gebed en de sjabbatafel vervingen de dierenoffers en de tempeldienst. Nochtans zijn de rabbijnen in alle eeuwen intensief bezig geweest de teksten van Wajikra - Leviticus van commentaar te voorzien.

Ieder woord wordt gewogen, bekeken en driedubbel onderzocht op verborgen boodschappen.

Onder de oude woorden in Leviticus bleken en blijken onverwachte betekenissen te schuilen.

Neem nou alleen al het eerste woord Wajikrá.

De roep gaat voor de spraak.

Er staat letterlijk: "Enriep tot Mozes".

Dat 'en' klopt wel want legt een vloeiend verband met het einde van Exodus; aan het slot van dat boek is de tabernakel klaar, de wolk van de Ene is neergedaald en Mozes wacht buiten geduldig op wat er nu moet gaan gebeuren.

Dan klinkt aan het begin van het volgende boek een roep vanuit de tabernakel. Er staat geen onderwerp bij dat roepen, wie roept er eigenlijk? Het antwoord van de midrasj is dat de oproep kwam van een plek die definities overstijgt, een plaats die geen naam of titel heeft.

Het is roep vanuit de zuivere essentie.

Wajikra wordt altijd gebruikt voordat de Ene aan Mosjee meedeelt wat zijn opdrachten gaan zijn - qara gaat voor dabar, roep gaat voor spraak, legt de middeleeuwse commentator Rasji uit - het is een oproep zonder inhoud, een signaal om attent te zijn op wat komt en het antwoord van de geroepene is expliciet of impliciet: hinenni, 'hier ben ik, ik ben beschikbaar', zoals Mosjee antwoordde op de allereerste roep die hij hoorde vanuit de brandende doornstruik (Ex 3:4), de tweede was vlak voor de afkondiging van de Tien Woorden (Ex:19:3).

Een kleine stille stem.

Wie de sefer Torah (de geschreven rol) leest of de choemasj (gedrukte Torah) ziet dat de alef, de laatste letter in dat beginwoord wajikra - van het werkwoord likro, roepen, noemen - kleiner is geschreven resp. gedrukt (alef zeïra). Een mooie verklaring in de midrasj is dat Mosjee aanvankelijk de alef weg had gelaten, een verschrijving? Er stond dan wajikar – van het werkwoord likrot, gebeuren - en dan betekenen de eerste woorden 'Het gebeurde aan Mosjee', of 'het overkwam Mosjee'. Dat beviel de Eeuwige niet en hij beval Mosjee er een alef achter te zetten. Het maakt immers een groot verschil of je reactief handelt op gebeurtenissen die je ervaart als jou overkomend of dat je actief handelt omdat je daartoe geroepen wordt.

Dat laatste noem je dan ook een roeping. Dat woord associëren we meestal met iets groots, maar je kan ook geroepen worden tot ogenschijnlijk kleinere daden, een vriendelijk woord, het bezoeken van een zieke, een daad van hulp en bijstand, het stoppen van een slechte gewoonte.

Als je goed luistert.

Want de stem die roept is vaak klein en stil. Vandaar die kleine alef, een kleine, stille letter.

Luisteren naar de stem van je hart, ook deze stem begint misschien wel klein en stil, maar soms kunnen er grote dingen ontstaan door ernaar te luisteren en te doen.

Ook in het evangelie naar Matteüs 25:35-36 kunnen we bedekt maar duidelijk een Koninklijke opdracht lezen of is het.....Misschien een roeping?

Bron: Rob Cassuto en een beetje van myself.

Shabbat Shalom. *Rinze.*